

Ľubo Gajdoš – REMINISCENCIE

Lesnícko-drevárske múzeum Zvolen, 21. 1. 2026 – 21. 3. 2026

O autorovi

Mgr. art. Ľuboš Gajdoš, ArtD. (1986) je absolventom Katedry sochárstva Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave (2011). Jeho myslenie o umení aj tvorbu samotnú počas štúdia formovali viaceré osobnosti. Spočiatku akad. soch. Štefan Partl na Základnej umeleckej škole v Zlatých Moravciach, na Škole úžitkového výtvarníctva v Kremnici akad. soch. Milan Ormandík a na samotnej Vysokej škole výtvarných umení doc. Miloš Boďa, akad. soch., a prof. Jozef Jankovič, akad. soch. Svoje vzdelanie, no najmä umelecký rozhľad si rozšíril počas študijných pobytov na *Akademii Sztuk pięknych im. Władysława Strzemińskiego* v Lodži v Poľsku (2007 – 2008) a na *École Supérieure d'Art et Design* v Saint-Étienne vo Francúzsku (2010). Vo svojej tvorbe je inšpirovaný ťažiskovo moderným svetovým sochárstvom 20. storočia a neoficiálnou domácou umeleckou scénou 60. – 80. rokov 20. storočia.

Doktorandské štúdium absolvoval pod vedením prof. Ing. Juraja Veselovského, CSc., v študijnom programe Dizajn nábytku a bývania na Drevárskej fakulte Technickej univerzity vo Zvolene (2017), kde až do súčasnosti pôsobí ako odborný asistent Katedry dizajnu nábytku a interiéru.

Popri pedagogickej činnosti, komornej sochárskej a dizajnerskej tvorbe, ale aj presahoch do iných druhov umeleckej tvorby (ako možno vidieť aj na tejto výstave), sa autor ako jeden z mála súčasných slovenských sochárov programovo vracia k monumentálnemu sochárstvu do verejného priestoru, ktoré rozpracúva vo viacerých tvorivých líniách a s dôrazom na poctivé manuálne, plne autorské prevedenie.

Motorka = sloboda

Ľubo Gajdoš je zaniatený motocyklista, ktorý svoju vášeň celkom prirodzene prenáša aj do svojej tvorby.

V úvode tohto roka do výberu diel na Zimný salón Slovenskej výtvarnej únie, ktorý sa konal v bratislavskej Galérii Umelka od 8. 1. 2026 – 26. 1. 2026, zaradila jeho kurátorka Tereza Janák Tomešová aj tematický diptych Ľuba Gajdoša, pozostávajúci z dvoch objektov, pomenovaných *Objekt 22. 09. 2020* a *Objekt 09. 09. 2025*, teda dňami pripomínajúcimi tienistú stránku jeho životnej záľuby. V týchto dňoch sa autor pri dvoch nehodách na motorke zranil, pri prvej dostal na existenciálnu hranu medzi životom a smrťou.

Výstava v Lesníckom a drevárskom múzeu vo Zvolene s príznačným názvom REMINISCENCIE predstavuje návštevníkom kolekciu kresieb Ľuba Gajdoša, ktoré sú naopak zdieľaním autorovej radosti z toho, čo v jeho živote napriek sprievodnému riziku znamená a symbolizuje slobodu, ktorú si nemožno odoprieť, aby život samotný nestratil zmysel.

Od zbierania artefaktov k apropriácii a ready-made

Popri tom, že je Ľubo Gajdoš vášnivým motorkárom, je zároveň zaniateným zberateľom motoriek, originálnych kanistrov z motorových olejov a ďalších dobových artefaktov z obdobia

klasickej éry motocyklistiky, hlavne medzivojnového obdobia. Kľúčové pritom je, že ho ako výtvarníka zbierané predmety zaujímajú aj po stránke umeleckej, ako produkty umelecko-priemyselnej výroby a s ňou spojenej reklamy a propagácie, inak možno povedať aj produktového a grafického dizajnu.

Prvotná myšlienka Ľuba Gajdoša spočívala v prekresľovaní starých reklamných plagátov a reklám na motorové oleje, ktoré nachádzal v dobovej tlači, do väčšieho formátu s cieľom dotvoriť si svoju súkromnú zbierku.

Tento záujem sa ale postupne premenil na umelecký program, ktorého základom je apropiácia, teda umelecké prisvojenie si diela iného autora, v tomto prípade diel dnes už neznámych autorov dobovej reklamy, a ich posun do novej výtvarnej polohy, čím voľne nadviazal na odkaz neodadaizmu a popartu 50. a 60. rokov 20. storočia.

V predstavenej kolekcii kresieb Ľuba Gajdoša takto nanovo rezonuje popartová myšlienka obrátenia kultúrnych hodnôt: kedy nie grafický dizajn využíva ikonické umelecké diela veľkých majstrov v záujme vytvorenia účinnej reklamy, ale naopak, klasickou výtvarnou technikou umelec interpretuje a tým povyšuje „nízke umenie“ konzumnej produkcie a reklamy, upozorňuje na kvalitu dobovej umelecko-priemyselnej tvorby. A aj Ľubo Gajdoš takto vzdáva „vlastnoručnú poctu“ nedoceneným neznámym ilustrátorom a grafickým dizajnérom.

Odkaz neodadaizmu a popartu na tejto výstave umocňuje aj autorský výber plechoviek z motorového oleja z osobnej zbierky Ľuba Gajdoša, ktoré na tento účel vybral a umiestnil do výstavného priestoru ako skutočný *ready-made*, ktorý obdivuhodným spôsobom vizuálne komunikuje s vystavenými kresbami.

Ľudská tlačiareň na umenie

Téma premenou na programovú umeleckú činnosť nestratila ľahkosť prvotného nápadu, interpretovať elegantne štylizované reklamné obsahy okorenené vkusným vtipom, prítomným v celkovom životnom optimizme medzivojnovkej éry, no na druhej strane sa stala príležitosťou pre originálny výtvarný experiment kombinovaného technicko-výtvarného prístupu, ktorého leitmotívom je podľa Ľuba Gajdoša fenomén človeka, ako akejsi ľudskej tlačiarne na umenie.

Autor cez digitalizovanú reprodukciu dobovej reklamy a prenos jej zväčšeniny prostredníctvom počítača a projektora na papier (technická časť autorovho postupu) túto reklamu originálne prekresľuje (výtvarná časť postupu) a tak dielo dopĺňa o novú autorskú interpretačnú vrstvu, bez úsilia o zmenu jeho pôvodného charakteru, obsahu či kontextov.

Originálnym prekresľovaním sa jasne vymedzuje voči vernému citovaniu privlastneného diela, iba jeho prevedením inou technikou, ako to máme možnosť vidieť napr. pri vybraných zväčšených detailoch komixov, prevedených do maľby Royom Lichtensteinom aj s tlačiarenským rastrom.

Ľubo Gajdoš naopak pri prekresľovaní do obrazu formou frotáže pridáva nové štruktúry a to odtlačky podkladov papiera, napr. OSB dosky, ktoré pri jednotlivých vrstvách kresby zámerne strieda a kombinuje.

Zároveň vo svojich kresebných interpretáciách ako stopu zvoleného technicko-výtvarného prístupu cielene ponecháva systémové symboly počítačového prostredia, premietané spolu

s predlohou na papier, ako napr. kurzor počítačovej myši v podobe šípky, ukazujúcej ručičky alebo zväčšovacej lupy.

Kontakt:

Mgr. art. Ľuboš Gajdoš, ArtD., vystavujúci umelec
gajdos.lubos@gmail.com, +421(0)907 204 140

Mgr. Richard E. Pročka, PhD., kurátor výstavy
richardprocka@gmail.com, +421(0)911 190 316